

<p>УХВАЛЕНО вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди протокол № 1 від «4» серпня 2020 року</p>		<p>Шифр документа 04-05/26.20</p>	<p>Система управління якістю у ХНПУ імені Г.С.Сковороди</p> <p>ПОЛОЖЕННЯ ПРО СТЕЙКХОЛДЕРІВ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ХНПУ імені Г.С. Сковороди</p>	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО наказом ректора від «4» серпня 2020 р. № 1/2020 І.Ф. Прокопенко № 02125585</p>
---	---	---	--	---

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СТЕЙКХОЛДЕРІВ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи
Ю.Д. Бойчук

«6» серпня 2020 р.

Проректор
з навчально-наукової роботи
Н.М. Якушко

«7» серпня 2020 р.

Проректор
з навчально-виховної роботи
С.В. Бережна

«11» серпня 2020 р.

Проректор
з інноваційної діяльності та
перспективного розвитку
С.С. Зуб

«12» серпня 2020 р.

Проректор з економічних та
соціальних питань
Н.Г. Жукова

«13» серпня 2020 р.

Голова Співки студентів та молоді
К.С. Катриченко

«13» серпня 2020 р.

Начальник юридичного відділу
О.В.Тарасенко

«17» серпня 2020 р.

РОЗРОБНИК

Професор кафедри загальної педагогіки і
педагогіки вищої школи

І.М. Трубавіна

«5» жовтня 2020 р.

Доцент кафедри загальної педагогіки і
педагогіки вищої школи

Г.В. Дейниченко

«5» серпня 2020 р.

Розроблено: Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди.

Розробник: Професор кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи І.М. Трубавіна,
Доцент кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи Г.В. Дейниченко.

Ухвалено: вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Затверджено та введено в дію: наказом ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди № 41-од від «27» серпня 2020 р.

1. Загальні положення

1.1. Положення про стейкхолдерів освітніх програм (далі – Положення) є нормативним документом, що регламентує загальні правові й організаційні засади функціонування інституції стейкхолдерів в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди (далі – Університет) та визначає взаємовідносини між ними та учасниками освітнього процесу щодо створення і реалізації освітніх програм спеціальностей усіх рівнів освіти.

1.2. Положення розроблено на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» Національного стандарту України, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), Статуту ХНПУ імені Г.С.Сковороди, Настанови з якості НЯ-01 ХНПУ імені Г.С.Сковороди, Положення про організацію освітнього процесу у ХНПУ імені Г.С. Сковороди, Положення про освітню програму ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

1.3. Стейкхолдери — це зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність; групи впливу на здійснення освітніх програм та особи, які представляють їх інтереси. Стейкхолдери в освітніх програмах ХНПУ імені Г.С.Сковороди:

- забезпечують можливості їх реалізації;
- формулюють та уточнюють вимоги до освітніх програм та їх реалізації,
- проектують вимоги до випускників, створюють умови для реалізації вимог;
- ураховують освітні ризики і сприяють їх подоланню;
- надають зворотній зв'язок про якість освітніх програм та надають рекомендації щодо їх удосконалення;

1.4. Стейкхолдери мають легітимний інтерес у освітній діяльності Університету (залежать від неї або можуть впливати на неї), поділяються на внутрішніх та зовнішніх.

1.5. До зовнішніх стейкхолдерів належать:

- центральні органи державної влади, які здійснюють нормативно-правове регулювання діяльності закладів вищої освіти й основне замовлення на підготовку фахівців вищої освіти через розподіл державного замовлення на підготовку кадрів тощо;
- регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування, що зацікавлені в знятті соціальної напруги в регіоні, толерантності громадян, подоланні проблем регіонального безробіття тощо;
- роботодавці, які зацікавлені у підготовці конкурентоспроможних висококваліфікованих фахівців, здатних працювати в умовах зміни вимог ринку праці, навчаючись упродовж всього життя;
- бізнес (великі промислові підприємства; малі та середні підприємства; організації соціальної сфери), які зацікавлені в формуванні активного споживача на ринку товарів і послуг та компетентного фахівця на ринку праці, можливості самозайнятості тощо;
- школярі, абітурієнти та їх батьки, які знаходяться на стадії вибору ЗВО, зацікавлені у здобутті спеціальності, затребуваній на ринку праці; можливості вибору ЗВО неподалік від дому, його транспортній доступності, наявності гуртожитків тощо;
- освітні установи різних типів та видів, які зацікавлені в якісній підготовці фахівців для закладів середньої та вищої освіти регіону;
- різноманітні громадські організації та об'єднання, які безпосередньо не пов'язані із системою освіти (етнічні та інші соціальні групи, творчі, професійні спілки, наукові установи тощо), але зацікавлені у соціальному партнерстві, у збереженні цінностей мікросередовища, досягненні спільної мети на засадах громадянської активності тощо.

1.6. Внутрішні стейкхолдери:

- здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) рівнів та докторанти, які зацікавлені в організації сучасного ефективного освітнього процесу, що забезпечить здобуття відповідного рівня компетентності; абітурієнти;
- науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал, які зацікавлені у збереженні й розширенні контингенту здобувачів вищої освіти, високому рейтингу, фінансовій незалежності тощо;
- члени Наглядової Ради університету.

1.7. Діяльність стейкхолдерів поширюється на кафедри та факультети, де безпосередньо відбувається освітній процес, через надання пропозицій щодо змісту і організації освітнього процесу, допомогу в створенні умов для їх реалізації та участь у роботі науково-методичної комісії факультету та наукової ради щодо освітніх програм.

1.8. Стейкхолдери рецензують освітні програми спеціальностей щодо фахової підготовки, дають обґрунтовані рекомендації щодо їх вдосконалення, але не втручаються в процедури здійснення освітнього процесу та академічної складової з формування результатів навчання зі спеціальних та ключових компетенцій здобувачів вищої освіти.

2. Мета та завдання

2.1. Мета діяльності стейкхолдерів полягає в коригуванні діяльності здобувачів вищої освіти, адміністрації, центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти; відділу менеджменту і моніторингу діяльності Університету та інших структурних підрозділів Університету щодо підготовки майбутніх фахівців на всіх рівнях вищої освіти відповідно до потреб сьогодення, вимог до якості вищої освіти.

2.2. Завдання інституції стейкхолдерів

2.2.1. Внутрішніх:

- сформувати академічну спільноту на принципах академічної доброчесності, прозорості, неупередженості та достовірності інформації;
- сприяти покращенню побутових умов здобувачів вищої освіти та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- брати участь у моніторингу якості нормативних документів (освітніх програм, робочих програм навчальних дисциплін, сілабусів, методичного забезпечення освітнього процесу тощо);
- впливати на покращення якості освітньої діяльності та якості викладання навчальних дисциплін, практичної підготовки, наукової роботи тощо.

2.2.2. Зовнішніх:

- визначати пріоритетні напрямки запровадження інновацій в освітній діяльності та управлінні нею.
- сприяти проходженню педагогічних і виробничих практик та ознайомленню з інноваціями в управлінні освітньою діяльністю в сучасних закладах освіти;
- надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти та необхідних компетенцій для опанування інноваціями в освітніх технологіях та наукових дослідженнях.

3. Напрями впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти

3.1. На інституційному рівні Університету стейкхолдери мають право впливати на:

- прозорість управлінських, організаційних, кадрових процесів щодо освітнього процесу в Університеті;
- організацію вступної кампанії;
- адаптацію здобувачів вищої освіти до освітнього середовища Університету;

- оптимізацію і вдосконалення інформаційних ресурсів (наукової бібліотеки, дистанційного середовища для навчання, офіційного веб-сайту Університету тощо);
- формування академічної спільноти, несумісної з корупцією, академічним плагіатом, самоплагіатом, фабрикацією, фальсифікацією, списуванням, обманом, хабарництвом, необ'єктивним оцінюванням;
- зв'язок з потенційними роботодавцями, організацію та рівень працевлаштування випускників;
- створення груп сприяння академічній доброчесності, комісій з питань етики та академічної доброчесності, розвитку студентських організацій, гуртків, секцій, товариств тощо.

3.2. На інституційному рівні факультету стейкхолдери мають право впливати на:

- розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм та їх зміст;
- оцінку якості професорсько-викладацького складу за такими напрямками діяльності: професійні характеристики, педагогічна діяльність, науково-дослідна, навчально-методична та організаційна робота, академічна мобільність;
- вибір технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
- якість методичного забезпечення навчальних дисциплін;
- якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти щодо компетенцій, зазначених в освітній програмі;
- якість матеріально-технічної бази спеціальності;
- якість процесу набуття практичного досвіду здобувачами вищої освіти;
- якість наукової роботи та можливість участі здобувачів вищої освіти в академічній мобільності, наукових проектах, конференціях, публікаціях тощо;

- забезпечення справедливості при розподілі стипендіальних коштів, місць у гуртожитку, відрахування здобувачів вищої освіти, переведення їх на бюджетні місця тощо.

3.3. Здобувачі вищої освіти університету, а також інші стейкхолдери, мають право брати участь в опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки і пропозиції, створювати власні сервіси, брати на себе відповідальність і впливати на забезпечення якості освіти.

4. Інструментарій впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності

4.1. Вплив стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності може здійснюватися:

- через участь в адміністративних структурах на рівні Університету та деканату (Наглядова рада, Вчена рада і Виконавча рада (Рада з якості) університету, вчена рада факультету, приймальна комісія, конференція трудового колективу, комісія з питань поселення в гуртожиток тощо);
- через органи студентського самоврядування;
- колективно (ініціативні групи, академічні групи, академічний потік);
- індивідуально.

4.2. Пропозиції зовнішніх стейкхолдерів щодо якості освітніх програм першого і другого рівня вищої освіти подаються проректору з навчально-наукової роботи або директору центра ліцензування, акредитації і контролю якості освіти.

4.3. Пропозиції зовнішніх стейкхолдерів щодо якості освітніх програм третього рівня вищої освіти подаються проректору з наукової роботи або завідувачу відділу аспірантури і докторантури, якому підпорядковані проєктні групи освітніх програм підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня.

4.4. Вивчення пропозицій внутрішніх стейкхолдерів щодо покращення якості вищої освіти в Університеті може здійснюватися через: опитування,

анкетування, дискусію, публічні виступи, скриньки довіри, відкриті форуми з учасниками освітнього процесу тощо.

4.5. Ініціювання внутрішніх стейкхолдерів до проведення опитувань здобувачів вищої освіти щодо покращення якості освітньої діяльності та вищої освіти.

4.6. Участь внутрішніх стейкхолдерів у процедурах забезпечення та покращення якості освіти через їх співпрацю з відповідальними за певну процедуру. Відповідальні за процедури – проректор з навчально-наукової роботи, проректор з наукової роботи, директор центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти; начальник відділу менеджменту і моніторингу діяльності Університету, завідувач відділу аспірантури і докторантури, декан, заступник декана з навчальної роботи, завідувач кафедри, керівник проєктної групи (гарант) з розробки освітніх програм, викладачі, куратори, структурні підрозділи, що забезпечують супровід освітнього процесу.

4.7. Здобувачі вищої освіти Університету мають право брати участь в опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки і пропозиції, створювати власні сервіси, брати на себе відповідальність і впливати на забезпечення якості освіти, якості наукової роботи та можливості участі здобувачів вищої освіти у академічній мобільності, наукових проєктах, конференціях, публікаціях; справедливості розподілу стипендіальних коштів, місць у гуртожитку, відрахування здобувачів вищої освіти, переведення їх на бюджетні місця.

4.8. Адміністрація зобов'язана забезпечити організацію і проведення регулярних анкетувань внутрішніх стейкхолдерів з використанням уніфікованої інформаційної системи на сайті Університету щодо:

4.8.1. ступеня задоволеності студентів мікрокліматом на факультеті, розкладом занять, організацією проходження практик, умовами проживання в гуртожитку, організацією харчування, можливістю впливати на стан справ

в Університеті тощо (звітування на Виконавчій раді (Раді з якості) начальника відділу менеджменту і моніторингу діяльності Університету);

4.8.2. оцінки професорсько-викладацьким складом Університету роботи завідувача кафедри, рівень їх задоволеності інформаційним, бібліотечним обслуговуванням, матеріально-технічною базою Університету, колегіальністю в прийнятті рішень щодо розподілу навчального навантаження тощо (звітування на Виконавчій раді (Раді з якості) начальника відділу менеджменту і моніторингу діяльності Університету);

4.8.3. рейтингу штатних викладачів, працюючих в Університеті у межах моніторингового дослідження «Викладач очима студентів» (звітування на Виконавчій раді (Раді з якості) начальника відділу менеджменту і моніторингу діяльності Університету);

4.8.4. ефективності роботи загальноуніверситетських менеджерів (ректора і проректорів) та деканів факультетів (директорів інститутів) на думку керівників структурних підрозділів. Кожен із респондентів у межах цього дослідження вносить свої пропозиції щодо вдосконалення роботи ректорату та якості діяльності університету (звітування на Виконавчій раді (Раді з якості) начальника відділу менеджменту і моніторингу діяльності Університету);

4.8.5. якості освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди за результатами on-line опитування здобувачів вищої освіти. (звітування на Виконавчій раді (Раді з якості) директора центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти);

4.8.6. якості вступної компанії за результатами on-line опитування батьків абітурієнтів. (звітування на Виконавчій раді (Раді з якості) директора центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти);

4.8.7. ступеня задоволеності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня організацією освітньої і наукової діяльності, інформаційним і бібліотечним обслуговуванням, матеріально-технічною базою Університету, організацією проходження асистентської практики, відділу аспірантури і

докторантури, керівника кафедри, наукового керівника тощо (звітування на Виконавчій раді (Раді з якості) завідувача відділу аспірантури і докторантури).

4.9. Покладання контролю за виконанням рішень Виконавчої ради (Ради з якості) та Вченої ради Університету щодо врахування пропозицій стейкхолдерів з удосконалення процесів забезпечення якості освіти на відповідні структурні підрозділи та обов'язкове інформування здобувачів вищої освіти з цих питань.

4.10. Вимірювання й аналіз результатів опитування здобувачів вищої освіти щодо окремих компонентів освітньої діяльності Університету здійснюється співробітниками деканатів, кафедр, ініціативними групами внутрішніх стейкхолдерів із залученням, за необхідності, незалежних експертів.

4.11. Факультети, кафедри, інші структурні підрозділи у межах своїх повноважень за узгодженням із керівництвом Університету залучають зовнішніх стейкхолдерів до проведення моніторингових досліджень.

4.12. Структурні підрозділи Університету за відповідними напрямками діяльності повинні:

- обмінюватися інформацією щодо проблемних питань процесів забезпечення якості освіти з оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з внутрішніми стейкхолдерами на рівні відповідальності;
- впроваджувати пропозиції внутрішніх стейкхолдерів та публічно висвітлювати результати їх діяльності.

5. Прикінцеві положення

5.1. Положення вводиться в дію наказом ректора на підставі рішення Вченої ради Університету.

5.2. У такому ж порядку Положення оновлюється і скасовується.